

A propòsit d'un [apunt](#) sobre un llibre, «*Menú del dia: carn de canó*», de [Joan Garcia del Muro](#), em preguntava, [a tall d'invocació](#), si és possible, avui dia, un assaig sobre l'esperança més que no pas sobre tot allò que ens aboca i lliga a la desesperança. Dels motius per a l'esperança gairebé no en parla ni *El Capital* de Marx, però dels fonaments de la desesperança podem trobar hipercrítica a cabassades, formidables investigacions socials capaces de desemascarar conflictes, alienacions i desequilibris. Són diagnòstics impecables, amb arguments ben escrits i reveladors. I fàcils de trobar a les llibreries! Vull aclarir que parle d'una esperança real, col·lectiva i individual, i no de la religiosa o de la idealista, ni tampoc d'eixes molles de pa en llanda que ens aboquen polítics i comerciants. *Hope!* Ho comentava amb Enric Balaguer, qui resumia al seu blog les tesis d'aquest assaig sobre la «*metafísica del consumisme*», en paraules de l'[autor](#). Hi ha un judici que Balaguer emfatitza i trobe especialment incitant: «*Un cop interrompuda la transmissió cultural i anestesiats el pensament propi, ens quedem sense instruments per fer front a aquest nou despotisme tou, a aquest totalitarisme nihilista que envaeix suaument les societats contemporànies*». Cert que compartisc aquest criteri genèric, per la part que em toca d'exiliat a casa, d'expulsat del mercat, de consumidor consumit i de poeta/periodista sotsarrendat. El judici de Garcia del Muro potser és estimulants per a una cosa: per a seguir parlant de l'anestèsia, de la son, de la narcolèpsia i de la [paramnèsia](#). Per a ser-ne conscients, d'acord, que no és poca cosa. Aquest diagnòstic, però, així a pèl, tan net, no anima a parlar de quin ha de ser el despertador, del canvi ni d'aquells somnis adormits, primera clau de l'esperança possible. Fins al punt que, alerta, aquesta hipercrítica, segur que lúcida i eloqüent, podria acabar reforçant, com un peix que es mossega la cua, aquella anestèsia.

La teoria de l'[espiral del silenci](#), de la politòloga alemanya Elisabeth Noelle-Neumann, explica que és menys probable que un individu done la seua opinió sobre un tema determinat entre un grup de persones si sent que és part de la minoria, per por a la repressió o l'aïllament per part de la majoria. No caldria dir que, aquesta teoria, aplicada a una societat de masses i de consum, té efectes devastadors sobre la llibertat d'expressió, sobre l'opinió pública i, encara més, sobre la publicada. D'acord amb el paràgraf anterior, hi afegiria un altre factor a l'espiral, que és alhora patida i involuntàriament fomentada: l'espiral d'aquells que sí que donen opinions, i molt sòlides, la dels dissidents que no s'amaguen, que fins i tot concerten certes afinitats amb els seus congèneres, però

que no arriben a involucrar-los en un projecte comú per manca d'acció. I potser és aquesta la raó per la qual, avui dia, és tan complicat trobar veritables espirals d'esperança. Amb tot, arribe a la conclusió que tindre consciència i lucidesa no és *prou* per a tindre esperança. Simplement constata -a la perfecció, això sí- la desesperança i la decepció. Per un altre costat, tampoc confie, i menys encara com a valencià, en sobtades solsidees salvífiques, incitants, comprometedores, que en nosaltres despertem alguna mena esperança. Efectistes i efectives per al bipartidisme, breu fantasia per al poble. Per a superar-ho, si vol ser superat, caldria un altre pas més decisiu: agrupar-se i organitzar-se. L'esperança, com tot, s'ha de construir, i molt em pense que això només serà possible des de la societat civil. Per això cal felicitar els instigadors de, per exemple, la [Festa Estellés](#). Ens agrade o no, no hi ha cap altra sortida. Objecions, recels, suspicàcies...? Endavant.

Button

Button

«*Grans esperances*», de [Raydibaum](#)